

Yo-tehtäviä, etiikka (FI2)

1. Hyvä elämä (20 p.) K19

Filosofit ovat esittäneet erilaisia käsityksiä hyvästä elämästä ja elämän merkityksellisyydestä. Käsitykset eroavat toisistaan monin tavoin. Eri mieltä voidaan olla esimerkiksi järjen, tahdon ja tunteiden roolista sekä yksilön ja yhteisön suhteesta. Näkemyserojen taustalla on usein kysymys ihmisen olemuksesta.

Esittele kahta erilaista, filosofisesti perusteltua näkemystä hyvästä elämästä.

2. Moraalifilosofiassa kytketään usein **oikeudet ja velvollisuudet** toisiinsa. Voiko eläimillä olla oikeuksia, jos niillä ei ole velvollisuuksia? (20 p.) S15

3. Normatiivisen etiikan periaatteet (20 p.) K17

Kategorinen imperatiivi ja hyöty- eli utiliteettiperiaate ovat tunnettuja eettisiä periaatteita.

a) Selitä kategorisen imperatiivin filosofinen ydinsisältö ja ainakin yksi kategoriseen imperatiiviin liittyvä filosofinen ongelma. (10 p.)

b) Selitä hyödyn periaatteen eli utiliteettiperiaatteen filosofinen ydinsisältö ja ainakin yksi periaatteeseen liittyvä filosofinen ongelma. (10 p.)

4. Etiikan käsitteet (4x5p.=20 p.) K22

4.1. Selitä, mitä tarkoittaa hyve. Max. 750 merkkiä. 5 p.

4.2. Selitä, mitä tarkoittaa kategorinen imperatiivi. Max. 750 merkkiä 5 p.

4.3. Selitä, mitä tarkoittaa moraalinen velvoittavuus. Max 750 merkkiä. 5 p.

4.4. Selitä, mitä tarkoittaa moraalirelativismi. Max 750 merkkiä. 5 p.

5. Moraalinen dilemma (20 p.) S19

5.1. Anna esimerkki moraalidilemmasta ja selitä, miksi kyseessä on dilemma. (5 p.)

5.2. Pohdi eri ratkaisuvaihtoehtoja kohdassa antamaasi esimerkkidilemmaan. (15 p.)

6. Pieni lapsi sairastaa vakavaa tautia, joka on lapsilla hyvin harvinainen. Sairaus mahdollistaa kokeen, joka ei hyödytä lasta, mutta todennäköisesti auttaa monia samaa tautia sairastavia tulevaisuudessa. Koe on kivulias. **Pitäisikö huoltajan** eli lapsen oikeuksista vastuussa olevan edunvalvojan **suostua kokeeseen?** (20 p.) K16